Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 740 XIII Jaarverslag en slotwet Ministerie van Economische Zaken en Klimaat 2024

Nr. 10

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2026

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door deelnemers aan het evenement V-100, georganiseerd door de commissie voor de Rijksuitgaven over jong ondernemen op 1 juni 2026, onder nummer 2026Z11983/2026D27215.

Ik dank deze jonge ondernemers voor het deelnemen aan het evenement en hun inzet. Ik zal met een afvaardiging van deze jonge en ambitieuze ondernemersgroep in gesprek gaan over knelpunten waar ze in het ondernemerschap tegenaan lopen.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
H.G. Herbert

kst-36740-XIII-10
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

V-100 (1 juni 2026) – Vragen aan het Ministerie van EZK over het thema «Jong ondernemen». 2026Z11983/2026D27215

1
In hoeverre heeft u een beeld van hoe de DBA-wetgeving jongeren ervan weerhoudt om de eerste stap te nemen tot zzp'er schap?

Antwoord
Uit CBS-cijfers[1] blijkt dat het aantal zzp'ers in 2025 is gedaald en dat deze daling relatief het sterkst is onder jongeren. Hoewel verschillende factoren hierbij een rol spelen, is onduidelijk in welke mate wet- en regelgeving rond zelfstandigen jongeren ervan weerhoudt om ondernemer te worden. Een deel van de daling kan mogelijk worden verklaard doordat het voorkomen van schijnzelfstandigheid leidt tot minder nieuwe inschrijvingen als zelfstandige en een verschuiving naar loondienst.

In de recente Kamerbrief[2] «rust en duidelijkheid zzp» wordt ingegaan op de kabinetskoers om meer helderheid en stabiliteit te bieden aan zelfstandigen. Signalen over mogelijke onduidelijkheden in wet- en regelgeving worden daarbij zorgvuldig gevolgd. Signalen over mogelijke onduidelijkheden in wet- en regelgeving worden zorgvuldig gevolgd. Ook voor jongeren moet het mogelijk blijven om te kiezen voor ondernemerschap, óók als zelfstandige. Daarom is het van belang dat onduidelijkheden en belemmeringen zoveel mogelijk worden voorkomen en weggenomen. Goede voorlichting speelt hierin een belangrijke rol, onder meer via de Kamer van Koophandel, die (startende) ondernemers informeert over het starten als zzp'er en de geldende regels.

Om meer duidelijkheid te bieden over wanneer met en als zelfstandige kan worden gewerkt, werkt de Minister van Werk en Participatie aan de uitwerking van de Zelfstandigenwet.

2
Wat kan u doen om ervoor te zorgen dat (jonge) ondernemers betrokken raken bij het ontwikkelen van praktische vaardigheden die nodig zijn voor het ondernemen?

Antwoord
Ondernemerschapsonderwijs en onderwijs in ondernemende vaardigheden zijn belangrijk, zeker om jongeren te interesseren in ondernemerschap en om jonge ondernemers een goede start te geven. Het kabinet zet zich op meerdere manieren in om (jonge) ondernemers te betrekken bij het ontwikkelen van praktische ondernemersvaardigheden. In het onderwijs wordt hier al structureel aandacht aan besteed: in het mbo behoren de keuzedelen ondernemerschap en ondernemende vaardigheden tot de meest gekozen opties en hebben de meeste HBO en WO-instellingen aandacht voor ondernemerschap, valorisatie en ondernemende vaardigheden, b.v. via aan de instelling gelieerde incubators. Ook heeft het ministerie in de afgelopen jaren (tot 2025) aandacht voor ondernemerschapsonderwijs en ondernemende vaardigheden in het onderwijs, o.m. met het programma O2lab, gestimuleerd en bestendigd. Daarnaast blijven rolmodellen en positieve verhalen – bijvoorbeeld van jonge, vrouwelijke of nieuwkomer-ondernemers – belangrijk om jongeren te inspireren.

De Kamer van Koophandel (KvK) helpt (jonge) ondernemers bij het opdoen van praktische vaardigheden. Zij biedt toegankelijke voorlichting

[1] Aantal zzp'ers daalt het sterkst onder jongeren | CBS
[2] Kamerbrief over kabinetskoers rust en duidelijkheid onder zelfstandigen | Rijksoverheid.nl

via online-informatie, webinars, evenementen en persoonlijke adviesgesprekken, met specifieke aandacht voor bedrijfsvoering, financiële- en digitale vaardigheden en wet- en regelgeving. De KvK onderneemt verschillende gerichte acties om jongeren te bereiken en te ondersteunen bij hun ondernemerschap. Zo ontwikkelt de KvK specifieke online-informatie die zich richt op jongeren, zoals één-minuutvideo's op social media, is de KvK op aanvraag aanwezig op scholen om leerlingen te informeren over ondernemerschap en is er een KvK-toolkit «onderwijs en ondernemerschap» beschikbaar, waarmee docenten zelfstandig lesmateriaal kunnen inzetten en jongeren kunnen begeleiden. Verder geeft de KvK met de Financieringsgids op onafhankelijk wijze voorlichting aan (jonge) ondernemers over het aanvragen van financiering (zie ook vraag 3).

3
Hoe zou u ervoor kunnen zorgen dat jongeren met beperkte financiële middelen en/of een studieschuld toegang kunnen krijgen tot een startkapitaal om eenvoudiger een onderneming op te zetten?

Antwoord
Een goede toegang tot financiering is voor (jonge) ondernemers met een levensvatbaar businessplan, om te kunnen starten, en later ook te kunnen innoveren en groeien, cruciaal. Deze startende en kleinere ondernemers kunnen terecht bij Qredits voor een microkrediet tot 50.000 euro of een MKB-krediet tot 250.000 euro. Qredits biedt naast financiering ook begeleiding aan (aspirant) ondernemers middels e-learnings, traingingen en individuele coaching.

Daarnaast biedt de FinancieringsGids van de Kamer van Koophandel (jonge) ondernemers op een onafhankelijke wijze informatie en voorlichting over financiering. De ondernemer kan via een online keuze tool doorverwezen worden naar (betrouwbare aanbieder van) passende financieringsvormen. Daarnaast kan via de FinancieringsGids een eerstelijns advies gekregen worden van een KVK-adviseur. Voor een uitgebreider advies biedt de FinancieringsGids een overzicht betrouwbare financieringsadviseurs.

Voor innovatieve starters is daarnaast de Vroegefasefinanciering (VFF) beschikbaar. Deze lening helpt ondernemers om de technische en commerciële haalbaarheid van hun idee te toetsen en zo de stap naar vervolginvestering of marktintroductie voor te bereiden. Daarmee kan de VFF ook relevant zijn voor jonge ondernemers die zelf beperkte financiële middelen hebben, mits sprake is van een innovatief en kansrijk ondernemingsplan.
Tot slot is er voor ondernemers die een bedrijf willen starten vanuit onderzoek de Thematische Technology Transfer regeling (TTT). De TTT ondersteunt consortia van kennisinstellingen en investeerders met subsidie en fondsfinanciering om onderzoek via valorisatie en validatie om te zetten in nieuwe startups (inclusief eerste financiering).

4
Op welke wijze betrekt u ondernemers, en specifiek jonge ondernemers, bij de ontwikkeling van het beleid dat direct invloed heeft op het ondernemingsklimaat in Nederland, door bijvoorbeeld een generatietoets in te voeren?

Antwoord
Ondernemers worden op verschillende manieren betrokken bij de ontwikkeling van beleid. Denk bijvoorbeeld aan de MKB-toets waarbij ondernemers uit het MKB in een panelgesprek met de beleidsmakers kijkt naar de werkbaarheid en uitvoerbaarheid van het beoogd beleid/de

ontwerpregelgeving. Daarnaast wordt in de bedrijfseffectentoets naast de MKB-toets en de regeldrukkosten toets ook gekeken naar de effecten op het ondernemingsklimaat. Denk daarbij aan innovatie effecten of sociaal economische effecten. Bij deze effecten houdt de beleidsmaker rekening met alle type ondernemers. Een separate generatietoets is daardoor niet nodig.

5
Hoe kijkt u aan tegen een centrale kennisbank van de KVK waar een ondernemer gericht kan zoeken naar uitgebreide informatie over de sector waarin de ondernemer handelt, evt. met behulp van een AI-zoekmachine?

Antwoord
Een centrale kennisbank van KVK waarin ondernemers laagdrempelig toegang hebben tot betrouwbare en actuele informatie over ondernemersvraagstukken biedt kansen. Een dergelijke kennisbank kan ondernemers ondersteunen bij het vinden van relevante informatie over regelgeving, financiering, vergunningen, verduurzaming en ondernemerschap.

Het gebruik van AI-ondersteunde zoekfunctionaliteit kan helpen om informatie sneller en gerichter toegankelijk te maken. Ondernemers kunnen dan in natuurlijke taal vragen stellen en eenvoudiger relevante informatie vinden. Daarbij is het van belang dat de informatie actueel, betrouwbaar en transparant blijft en dat duidelijk is op welke betrouwbare bronnen de antwoorden zijn gebaseerd.

Informatie van KVK is eerstelijns. Sectorspecifieke data is beschikbaar op basis van gegevens (o.b.v. SBI-codes) uit het handelsregister. KVK verwijst voor diepgaandere sectorale informatie (bijvoorbeeld informatie over sector gebonden automatisering en regelingen) door naar partijen, zoals brancheverenigingen. KVK onderschrijft het no-wrong door principe voor een zo groot mogelijke maatschappelijke impact en zet daarom ook in op integratie van dienstverlening in het ecosysteem, door content en data te ontsluiten voor andere partijen (privaat en publiek, landelijk en regionaal), die deze kunnen verrijken. Dit gebeurt o.a. binnen de Actieagenda MKB dienstverlening, die zich richt op effectievere, toegankelijkere en beter afgestemde diensten op de behoeften van ondernemers.

KVK onderzoekt voortdurend hoe de dienstverlening aan ondernemers verder kan worden verbeterd, waaronder de wijze waarop informatie wordt ontsloten. Nieuwe toepassing van AI dient zorgvuldig plaats te vinden, met aandacht voor kwaliteit, privacy, veiligheid en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie.